

TIP ÖĞRENCİLERİ KOLU

MANİFESTO

TIP ÖĞRENCİLERİ KOLU

Türk Tabipleri Birliği'nin öğrenci koludur. Örgütlülüğün bireyi güçlü kılacağına farkındadır. Tıp fakültesinden başlayarak mesleki dayanışmayı örer. Tıp eğitimindeki ve sağlık sistemindeki sorunlar üzerine tartışır. Bu sorunların uygulanan politikaların sonucu olduğunu bilir. Sözü söyleyebilir, çalışmalar yürütür.

Eğitim ve meslek yaşamı boyunca tıp biliminin halkın ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmesini savunur. İnsana bütüncül yaklaşır. Onu, yaşadığı doğa ve toplumla birlikte değerlendirir. Bu yüzden sağlık sisteminden başlayarak tüm bu alanlardaki sorunları önemser. Tıp öğrencilerinin sosyal yaşama aktif katılımını sağlar. Bu amaçla çeşitli etkinlikler düzenler. İnsanın sağlıklı yaşamı anayasal bir hak olduğundan, sağlığı bozan her şeyi politik bir mevzu olarak ele alır.

”

Toplumun, doğanın ve bireyin biyo-psiko-sosyal ve siyasal iyilik halinin sürekliliği için misyon üstlenmesi gereken hekimlik mesleğini şu anki haliyle salt bireye indirgeyen; birey-birey, birey-toplum ve birey-doğa ilişkisini göz ardı eden; toplumsal sorunlardan bihaber edilen; tamamına yakını bedeninin niceliksel sorunlarını çözmeye çalışan; toplumdan soyutlanmayı dayatan, dört duvar arasına sıkıştırılan ve kampüse hapsedilen eğitim anlayışını reddeder.

Toplumu, doğayı, bireyi ve kendini bilmeyi esas alması gereken tıp eğitimi anlayışını savunur. Eğitim kurumlarının esasını oluşturan fakültelerin azami karı hedefleyen, özelleşmiş ticaret mantığıyla kendine müşteri hazırlayan, sömürü ve bağımlılığı zihinsel- fiziksel anlamda aşılardan metalaşmış tıp eğitimini ve hekimlik algısını reddeder. Tıp eğitimi ve hekimliği kaba bir işletme halinden çıkarıp bunlara para gözüyle bakılmaması gerektiğini savunan eğitim anlayışını savunur.

Mesleğin bazı alanlarının (özellikle cerrahi alanını) sadece erkekler tarafından yürütülebileceğini aşılardan, erkek otoritesinin gücüne güç katan bu dogmatik ve eşitsiz tıp eğitimi anlayışını reddeder. Adil ve cins özgürlükçü tıp eğitimini savunur.

Mevcut dayatılan tıp eğitimini; yönetilebilecek küçük iktidar odakları haline getiren ve meslek içerisindeki hiyerarşiyi besleyen konumdan çıkarıp bireye bütünsel bakabilmeyi sağlayan tıp eğitimini savunur. Eğitim sürecinin tamamında nesneye indirgenen, belli sistemsel amaçlar için kullanılmaya çalışılan öğrencilerin edilgen konumda olmaları reddeder. Tıp eğitiminde aktif rol almasını ve özne haline gelmesini sağlayan eğitim anlayışını savunur.

ÖZGÜR ÜNİVERSİTE

TÖK, üniversitelerin akademik ve bilimsel olarak özgür olması gerektiğini savunur. Özgür, özerk, eşitlikçi, demokratik üniversite; otoriter zihniyetin hakim olduğu bir toplumsal düzende gerçekleşemez. Üniversitenin özgür bilim yapıp, bunu özgürce yayabilmesi, toplumun demokratikleşme düzeyiyle doğrudan ilişkilidir.

Üniversitelerin özgür olması için idari ve mali açıdan özerk olması gerekir. Kendi yöneticilerini özgürce seçip denetleyebilmesi gerekir.

Üniversitelerin mevcut bilimsel durumu aktarmakla yetinmeyip eğitimle beraber bilimsel araştırma kurumları olarak da işlev görebilmesi için gerekli tüm finansal kaynaklar kamu tarafından karşılanmalıdır. Ancak bu şekilde üniversiteler devletten, sermayeden, dinden ve diğer egemen odaklardan bağımsız, özgür kurumlar olur.

Eğitim herkes için haktır ve durum kamusal sorumluluk doğurur. Devlet herhangi bir ayırım gözetmeden nitelikli ve demokratik eğitimi herkese, anadilde, parasız ve yeteneğini en üst seviyede ortaya çıkarmasını sağlayacağı şekilde vermelidir.

TÖK, sağlığı ele alırken sadece birey odaklı yaklaşmaz. Sağlığı; birey, toplum ve doğanın iyilik haliyle birlikte ele alır. Bunların uyumlu, anlamlı ve doğal birlikteliği sağlığın temel taşıdır. Tedavi edici sağlık hizmeti yerine koruyucu sağlık hizmetini önceler. Hastalık oluşmadan sağlıklı olma halinin devamını gözetir. Ama bunu da yeterli görmez. Toplumun edilgen konumdan çıkıp öznelmesi gerektiğinin farkındadır.

Sömürünün, yoksulluğun, savaşların, doğa talanının ve çarpık kentleşmenin olduğu bir yaşamda bireyin sağlıklı olması mümkün değildir. Sağlık sistemleri sermaye tekellerinin kârını süreklileştirecek şekilde sağlıksızlık hizmeti(!) sunar, toplumun ihtiyacını göz ardı eder. Verilen sağlık hizmeti kâr odaklı, nitelikli olmayan, salt fiziksel tedaviye yöneliktir. Ayrıca birçok etkeni yok sayan niteliklere sahiptir. Anadilde verilmeyen sağlık hizmeti, yaşanan coğrafik özellikleri ve oradaki kültürü yok sayarak o toplumun sağlık ihtiyacını karşılamakta yetersizdir. Gerek sağlık emekçileri arasındaki hiyerarşi, gerekse hastalara karşı hiyerarşi ilişkisinden ötürü özne- nesne ayrımının en somut yaşandığı alandır. Hakeza toplumda var olan cinsiyetçiliğin en çok yaşandığı alanlardandır. Bu durumlar toplumun sağlığa yabancılaşmasına neden olmaktadır. Bu sistemde çeşitli nedenlerle sağlık hizmetleri yerine getirilemezse toplum yetersiz kalır ve bu durumun toplum açısından felaket olacağı herkes tarafından öngörülmektedir. Bu yüzden TÖK sağlığın toplumsallaşması gerektiğinin bilincindedir.

TÖK, toplumun yabancı ve edilgen kaldığı sağlık algısının ve sağlık hizmetinin aşılmasını hedefler. Toplum ve en başta da kadın, edilgen konumdan çıkıp karar alma süreçlerinde temsiliyetini sağlamalı ve özneleşmelidir. İnsanlığın tarih boyunca kadın öncülüğünde ürettiği ve birikimi olan geleneksel bilgileri reddedilmeden, modern bilgi ve teknolojiyle buluşturulmalıdır; bunlar sentezlenerek tüm sağlık bilgisinin ortaklaşması ve toplumsallaşması gerekmektedir. Sağlık hizmetlerinin bu minvalde demokratikleşmesi gerekmektedir. Böylece sağlık alanı, sermayenin kâr alanı değil; toplumun her kesiminin, her yönden sağlık ihtiyaçlarını karşılayacağı, toplumun bilgi ve söz sahibi olduğu bir alan olacaktır.

Toplumun iyilik halinden çok, sermayeye hizmet eden metalaşmış, çarpıtılmış sağlık anlayışından, yaşamın her alanında iyilik halinin var olduğu bir sağlık anlayışına geçmek gerekir. Bu sağlık anlayışı için TÖK, toplumun büsbütün sağlıksız hale geldiği bir ortamda, bunun altında yatan bütün nedenler ile mücadele eder. Sağlık alanının tamamen toplumun ihtiyacına araç olmasını ister ve toplumun sağlık alanının aktif öznesi olması gerektiğini hedefler. Eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik, cinsiyetçi olmayan ve toplumsallaşmış sağlığın gerçekleştirilmesini amaçlayıp bunun mücadelesini verir.

TÖK, parasız sağlık hizmeti hakkını savunur: Kapitalist üretim biçimi, her şeyi metalaştırma ve kârı maksimize etmeye dayalıdır. Sermayenin genişlemesi ve yoğunlaşması sonucu, imalattan kültüre kadar her türlü insani faaliyetin metalaşmasını zorunlu kılar. Kâr oranlarında azalma, sanayi üretiminde artan verimlilik nedeniyle istihdamın daralması, hizmet ve kültürel alanın hızla metalaştırılması sürecini gündeme getirmektedir. Sağlık hizmetleri de bu süreçten doğrudan etkilenmekte, kamunun bir değerinden sermayenin saldırı alanına dönüşmektedir. Sermayenin girdiği her alanda olduğu gibi, sağlıkta da güvencesizleştirme, taşeronlaştırma, sömürüyü yoğunlaştırma, kârı öncelikle istediği mevcuttur ve sermaye artık sağlık alanına girdiği zaman, sağlık toplumsal bir haktan satılan bir mala dönüşmüştür. Mevcut siyasi iktidar, hastaneleri kâr etmesi gereken fabrikalar, hastaları da müşteri olarak görmektedir.

TÖK, sağlık hizmetini metalaştıran bütün saldırılara karşıdır ve bu saldırılara karşı örgütlenmeyi savunur.

KADIN

Yüzyıllardır süre gelen ataerkil sistemin baskı ve denetim mekanizmalarının en belirgin olarak somutlaştığı yer kadın bedenidir. Kadın bedeni yasalar, din ve ahlak kuralları ile kontrol altında tutulmaya çalışılmaktadır. Nasıl konuşacağımız, nasıl giyineceğimiz, hangi mesleği seçeceğimiz gibi hayatlarımıza dair kararlara yapılan müdahaleler ile yaşamımız ve bedenimiz üzerinde tahakküm kurulmaya çalışılmaktadır. Ayrıca ataerkil iktidarlar üreme hakkı, cinsel sağlık, kürtaj gibi konularda aile kavramını ve ahlak kurallarını besleyerek tahakküm çabalarını devam ettirmektedir. Kendi bedenine ve hayatına dair söz söyleyen kadınlar makul kadın olmakla suçlanıp iktidar diliyle hedef gösterilmektedir. Bu söylemler ile var olan toplumsal cinsiyet eşitsizliği çatlağı her gün derinleştirilmektedir.

Bütün bunlara ek olarak kapitalist düzen yoksulluğu ve yoksunluğu arttırarak; genel anlamda eşitsizliği ve şiddeti, özeldede ise kadına yönelik şiddeti, körüklemektedir. Kadına yönelik şiddeti en genel anlamıyla; kadının yaşam hakkının, güvenliğinin, onurunun, özgürlüğünün ve bedensel bütünlük hakkının sırf kadın olduğu için ihlal edilmesi olarak tanımlayabiliriz. Her gün yaşanan kadın cinayetleri, akademide uygulanan mobbingler, kampüslerde-hastanelerde yaşanan taciz ve tecavüz olayları, İstanbul Sözleşmesi gibi kadın haklarını koruyan protokollerin uygulanmaması ve kaldırılmaya çalışılması her alanda var olan ataerkil şiddetin maalesef çok az bir bölümü.

■

Kadına yönelik şiddet bir insan hakkı ihlali, toplum tarafından tolerans gösterilmemesi gereken önemli bir halk sağlığı ve kadın sağlığı sorunudur. TÖK, kadının hukuksal, toplumsal ve ekonomik alanda erkekle tam eşitliğini savunur. Bunun için; devlet ve toplum yaşantısındaki tüm cinsiyetçi yaklaşımların ortadan kaldırılması, kadınların siyasi ve toplumsal karar mekanizmalarında yer alması, eşitlik mücadelesinin diğer kadınlarla birlikte verilmesi, dayanışmanın çoğalması, erkeklerin de kadınların özgürlük ve adalet arayışlarının bir parçası olması gerektiğini düşünür.

BARIŞ

Yaşamın başlangıcından bu yana insanoğlu barış içerisinde bir arada yaşamının yollarını aramıştır. 21 Eylül'ün Dünya Barış Günü ilan edilmesinden, barışa yazılan şiirlerden, dünyanın her tarafında yükselen 'Savaşa Hayır, Barış Hemen Şimdi' sloganlarından, yılbaşlarında tüm insanların ortak dileği 'yeni yılın bizlere barış getirmesi'nden anlıyoruz ki barış tüm insanlığın özlemine çektiği bir oluş halidir. Barışın tüm dünyaya hakim olduğu bir yaşam inşa etmenin ilk yolu, barışı doğru tanımlayıp doğru anlayabilmektir. Şöyle ki; demokrasi, eşitlik, özgürlük ve adaletin herkese, her şeye yayılması, insan ve doğa ilişkilerinde karşılıklı yardımlaşma aracılığıyla geliştirilen sevgi ve güven ortamının tüm yaşama hakim olmasıdır barış.

Barış; çatışmasızlık, uzlaşma kültürü, kendinden olmayanı olduğu gibi kabul etme, karşılıklı tanıma- tanınma, kendinden başkasını ötekileştirip dışlamama ve herhangi bir sorunu zorbalıkla değil, karşılıklı iletişim ile çözmeye dayanır.

Savaş her zaman panik, korku, nefret, intikam hırsı, çevre kirliliği ve dahası ölüm getirir. Bu yüzdendir ki barışı savunan herkes aynı zamanda savaşın karşısında yer alıp bir an önce son bulması için çaba sarf etmelidir. Var olan savaşların bir an önce son bulması için taraflar birbirlerini karşılıklı tanımalıdır. Karşılıklı tanıma-tanınma ilişkisinde tarafların birbirlerini eşit görmemesi, adalet ilkesini yaralar ve karşılıklı özgürlüğü ortadan kaldırır. Bu durum da savaşın yeniden alevlenmesine neden olur.

■

TÖK, barışı her zaman ve her koşulda savunur. Bilimin, sanatın ve felsefenin barışı esas alması ve yaşamın her alanına bunu yayması için çabalar. Çünkü savaşın getirilerine ve götürülerine bakıldığında savaş en büyük halk sağlığı sorunudur.

EKOLOJİ

Doğa uzun yıllar süren evrimsel bir sürecin sonunda kendini var etmiştir. Hayvanlar, bitkiler ve doğada yer alan tüm canlı-cansız varlıklar bu süreçte rol oynamıştır. Bu rollerini hala devam ettirmektedirler. Bu süreç sonunda muazzam bir denge ortaya çıkmıştır. Bu denge de doğanın doğayla kurduğu diyalektik ilişki sonucu oluştuğu bilinmektedir. Bu denge herhangi bir yerde kırılma, tüm doğada felaketlere yol açabilir. İnsan da tarihinin büyük bir bölümünde bu dengede rolünü oynamıştır. İnsanı merkeze alan anlayışın ortaya çıkması, bu dengeyi bozmaya başlamıştır. Endüstrileşme ile bu bozma katlanarak artmaktadır.

Endüstrileşme en büyük zararları toprağa, havaya ve suya vermiştir. Bu zararları Hidroelektrik santraller, termik santraller, fabrikalar ve kimyasal atıklar eliyle vermektedir. Sermaye sahipleri için önemli olan doğaya verilen zararlar değil, yapılan kârdır.

Nüfus artışı ve aşırı kentleşme ile beraber, insan doğadan uzaklaşmış (ilk uzaklaştırma kadın üzerinden olmuş, doğayla kurduğu bütünlük ve üretme değerleri elinden alınmıştır.) ve yabancılaşma ortaya çıkmıştır. Doğa değersizleşmiş ve muazzam talanlara maruz kalmıştır. Bugün yoğun bir ormansızlaştırma durumu söz konusudur. Bu durum ekosisteme büyük zararlar vermekle birlikte normal şartlarda insan ile teması olmayan canlıların doğal alanlarını yok etmiştir. Böylece bu canlılar insan ile temasa geçip yeni hastalıkların oluşmasına yol açmıştır.

■

Hayvanlar da bu yıkımdan nasibini almıştır. Canlı olarak değil, bir kâr nesnesi olarak görülmüş, doğal alanlarından koparılıp çiftliklere hapsedilmiştir. Bununla birlikte bazı türler çoğalmış, bazı türler ise yok olmanın eşğine gelmiştir.

İnsanlar sadece doğaya ve hayvanlara değil, bizzat kendine de zarar vermeye başlamıştır. GDO'lu ürünleri ve çiftlik hayvanlarına antibiyotik verilmesini bu duruma örnek verebiliriz.

Bunun yanında savaşlar da ekolojik tahribatların yaşanmasında büyük paya sahiptir. Askeri amaçlı yakılan ormanlar, yok edilen su alanları, tarım yapılamaz hale getirilen verimli topraklar ekolojik ve toplumsal yıkımları oluşturur. Nükleer ve kimyasal silahlar artık dünyayı yok edebilecek potansiyele sahiptir. Bu verilen örnekler ve sayılamayan, nice doğayla ilgili sorun mevcuttur. Nitekim önlemi alınmadığında ve doğayla bütünleşilmediğinde tahribatların boyutu korkunç olacaktır.

TÖK insanı merkeze alan anlayışı değil, doğaya bir bütün olarak bakarak insan ve doğanın uyumlu birlikteliğini esas alır. Bu temelde doğaya yapılan tahribatların karşısında yer alır. Sağlıklı bir toplum ve doğa için mücadele eder.

CİNSEL YÖNELİMLER VE CİNSİYET KİMLİKLERİ

Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelli ayrımcılık birçok bireyin sağlık hizmetlerine erişimini kısıtlamaktadır. Cinsiyet kimliği kişinin kendini hangi cinsiyet içinde tanımladığı iken, cinsel yönelim kişinin hangi cinsiyet(ler)e ilgi duyduğu olarak tanımlanabilir. Eşcinsellik, biseksüellik, heteroseksüellik ve daha birçok farklı cinsel yönelim; kadın, erkek, trans, queer gibi birçok cinsiyet kimliği olduğu bilinmektedir. Bu kimliklerin tanınması ve diğerleriyle eşit saygı görmesinin bireylerin 'iyi olma hali' için çok önemli olduğu bilinirken, TÖK bireylerin özellikle sağlık alanında uğratıldığı hak kayıplarının karşısındadır. Uluslararası ve ulusal hekim örgütlerince de cinsiyet kimliklerinin ve cinsel yönelimlerin çok çeşitli olduğu kabul edilmektedir.

Yönelimler bireyin karşı cinsine, hem cinsine, birden fazla cinsle beslediği veya hiçbir cinsle beslemediği duygusal, fiziksel ve cinsel çekimden oluşur. Trans kavramı bireyin doğumda atanan cinsiyet kimliğine ait hissetmemesidir.

Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği içerisinde yer alan bu kavramlar psikolojik ya da fiziksel rahatsızlıklar içerisinde yer almamaktadır. Cinsiyet kimliği ve cinsel yönelim temelli ayrımcılık ülkemizde hâlâ oldukça yaygın olup bireylere ciddi zararlar vermektedir.

■

Cis ve heteroseksüel olmanın dışındaki spektrumlarda bulunan insanların 'konversiyon' ve benzeri isimler altında cis-heteroseksüel hale getirilmeye çalışılmaları insan hakları ihlalidir. Keza tüm homofobik, bifobik ve transfobik yaklaşımlar insan hakları ihlalidir. TÖK tüm bu söylem ve uygulamaların karşısındadır ve herkesin cinsiyet kimliği ve cinsel yöneliminden bağımsız olarak sağlık hizmetlerinden eşit faydalanabilmesi gerektiğine inanır.

EMEKÇİLER

TÖK, parasız sağlık hizmeti hakkını savunur: Kapitalist üretim biçimi, her şeyi metalaştırmaya ve kârı maksimize etmeye dayalıdır. Sermayenin genişlemesi ve yoğunlaşması sonucu, imalattan kültüre, eğitimden sağlığa kadar her türlü insani faaliyetin metalaşmasını zorunlu kılar. Kâr oranlarında azalma, sanayi üretiminde artan verimlilik nedeniyle istihdamın daralması, hizmet ve kültürel alanın hızla metalaştırılması sürecini gündeme getirmektedir.

Sağlık hizmetleri de bu süreçten doğrudan etkilenmekte, kamunun bir değerinden, toplumsal bir haktan sermayenin saldırı alanına dönüşmektedir. Sermayenin girdiği her alanda olduğu gibi, sağlıkta da güvencesizleştirme, taşeronlaştırma, sömürüyü yoğunlaştırma, kârı öncelikleme isteği mevcuttur ve sermaye artık sağlık alanına girdiği zaman, sağlık toplumsal bir haktan satılan bir mala dönüşmüştür.

Mevcut siyasi iktidar, hastaneleri kâr etmesi gereken fabrikalar, hastaları da müşteri olarak görmektedir. Sağlık hizmetleri metalaştıkça, hekim emeğine yönelik saldırılar da yoğunlaşmakta, hekim emeği değersizleştirilmektedir. Şehir hastaneleriyle birlikte hekimliğin "hünerli" boyutu geride kalmakta, hekimler bir üretim bandının başındaki işçiler, hastalarsa üretim bandındaki şeyler haline gelmektedir.

COVID-19 pandemisinde de tekrar gördüğümüz gibi, sağlık hizmetine ulaşım ve "hastalanma" sınıfsaldır: Bir tarafta kendisine sürekli test yaptırabilen bir saray şürekâsı, diğer tarafta Devlet Hastanelerinde birbirleri üzerine yığılıp test bekleyen, COVID-19 değilse bile orada hastalanan, test yaptıramayınca da özel hastanelerin "insafına" bırakılan on binler... TÖK, sağlık hizmetini metalaştıran bütün saldırılara karşıdır ve bu saldırılara karşı örgütlenmeyi savunur.

ETİK

Etik, tıp uygulamalarının temel bir parçasıdır. Etik ilkeler hekimlerin ne yönde davranmaları gerektiği üzerine genel bir uzlaşmayı yansıtır, hekimin karar ve eylemlerinin dikkatli bir biçimde düşünülmesi ve çözümlenmesi ile uğraşır.

Birçok ülkede hekimlerin mesleki uygulamaları ve bilimsel araştırmaları sırasında ortaya çıkan etik sorunlarda nasıl davranmaları gerektiğini belirleyen özgün yasal düzenlemeler vardır. Ancak etik sıklıkla yasalardan daha yüksek tutum standartları belirler ve eğer de olsa hekimlerin ahlaki olmayan eylemlerde bulunmalarını isteyen yasal düzenlemelere uymamalarını gerektirir.

İnsanların büyük çoğunluğu İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde yer alan temel insan hakları gibi bazı etik ilkeler üzerinde uzlaşmaktadır. Yaşama hakkı, ayırım görmeme hakkı, işkence ve insanlık dışı ya da aşağılayıcı davranışa uğramama, düşünme ve düşündüğünü açıklama özgürlüğü, bir ülkedeki kamu ve sağlık hizmetlerine erişim gibi insan hakları tıp etiği için özellikle önemlidir.

Hekimler sadece kendi hastalarına karşı değil, belli bir ölçüde diğer hastalara karşı da sorumludurlar. Toplum ve fiziksel çevresi hastaların sağlığı için önemli etmenler olduklarından, hekimler toplum sağlığında, sağlık eğitiminde, çevrenin korunmasında, toplum sağlığını ya da iyiliğini etkileyen konularda hakların sağlanması ve güvence altına alınması için çaba göstermelidir.

■

Sağlık hizmetini bir mal ve hastaları da birer tüketiciler olarak gören anlayışın giderek yaygınlaşmasıyla günümüzde etik ilkelere uygun davranmak daha güç ancak daha önemli hale gelmiştir. TÖK, koşullar ne olursa olsun etik ilkelere vazgeçmeyecek bireylerden oluşan bir örgüttür.

ANADİLDE SAĞLIK

Kültür birçok tanıma sahip olmakla beraber, toplumların ürettiği somut ve soyut oluşumlardır. Yani toplumun anlam dünyası, ahlakı, zihniyeti, sanatı, bilimi vs. kısaca bütünen yaşamın ta kendisidir. Dil kavramı ise kültürle sıkı bağları olan, kültürün ifade edilmiş biçimi, yaşamın zenginliğinin somut karşılığı, kültürün aktarım yoludur. Bir toplumun/bireyin 'sağlıklılık' hali, dili ve kültürü ile kuvvetli bir bağa sahiptir. Kültürünü yaşaması doğru- dan veya dolaylı olarak engellenen bir toplumun 'sağ- lıklılık' halinden bahsedilemez.

Sağlığı salt ruhsal ve fiziki iyilik hali olarak değil; top- lumun özgürlüğünü ve varlığını yaşatabilme hakkını önceleyen siyasi ve sosyal iyilik hallerini de ekleyerek ele almalıyız. Günümüz ulus devlet anlayışının yaratı- mı olan 'üst kültür' doğası gereği halkların kültürünü lağveder, anadili yaşamın gerçeği olmaktan çıkarır ve sadece ismen var olan sayısız ölü kültür yaratır. Böyle bir katliamdan sağ çıkamayan anadilin hiç kuşkusuz en çok da sağlık hizmeti alanında eksikliği hissedilir.

Tercümanlar aracılığıyla mahremiyet hakkı ihlal edilen, derdini anlatamadığı için derman bulamayan, bürokrasi- nin göz bebeği olan hastanelerde üst kimliğin dilini konuşamadığı için 'cahil' hissettirilen halklar, anadilde sağlık hizmeti alamamanın en büyük kurbanıdır. TÖK anadilde yaşama hakkını, dolayısıyla anadilde sağlık hizmeti alma hakkını savunur. Anadilde sağlık hizmetini nitelikli sağlık hizmetinin bir zorunluluğu olarak görür.

Kültür insanın doğa içinde yarattığı her şeydir. Yaşam tarzı, kimliktir; bir halkın kendini var etme biçimidir, dil- dir. Kültürünü yaşamayan bir toplum kimliğini ve dilini de yaşayamaz. Kültürsüz bırakılan bir toplum çürümeyemahkumdur.

Kapitalizm bir yandan toplumların yerleşmiş kültürüne saldırırken bir yandan da "sanal kültürler" üretir. Bu sanal kültürlerle insanları ve beğenilerini tek tipleştirir. Kişileri kendine, toplumuna, emeğine yabancı kılıp, iradesini kırar. Kültürü yok sayılıp, duygu ve düşünceleri darbelenmiş bir toplumda sağlıklılık halinden bahsedilemez ve bu sağlıklılık halinin yeniden üretimi hastanelerde değil ancak bir kültürel mücadele ile sağlanabilir.

İnanç, yaşamı anlamlandırmada bir yöntem olarak insanlık tarafından sürekli kullanılmıştır ve kültürün şekillenmesinde başat rol oynamıştır. İnsanlığın kültürünü yok etmeye çalışan kapitalizmde devletler tek bir inanç sistemi üzerinden kendini tanımlamakta, toplumda var olan diğer inançlar yok sayılmaktadır.

TÖK kültürü ve inancı yok saymaz; aksine sağlıklı bir toplum için insanların inanç ve kültürlerini özgürce yaşamasını savunur ve butemelde mücadele verir.

DEMOKRASI

Demokrasi geniş anlamıyla despotik uygulamalara karşı çıkıp, toplumun kendi kendisini yönetmesidir. Kendine yetebilmenin öz gücüne ulaşabilmenin adıdır. Demokrasi insanın insan üzerindeki, insanın doğa üzerindeki tahakkümünü yenebilmenin isim bulmuş karşılığıdır.

Demokrasi olmadan eğitim, sağlık, toplumsal cinsiyet, özgür üniversite, etik ve inanç konularına kalıcı bir çözüm getirmek imkansızdır. TÖK manifestosu içinde sayılan bütün başlıkların içeriğinin temelini demokrasi oluşturmaktadır.

TÖK demokrasinin arayıcısıdır. İnsanların tek tipleştirilip farklılıkların yok sayılmasına karşı çıkar. TÖK' ün toplanma şekli tüm organlarıyla demokrasiyi kendi bünyesinde yansıtacak şekildedir. Var olan toplumsal ihtiyaçları görüp buna cevap olmaya çalışan, sorunları tartışan din, dil, ırk, mezhep ayrımı gözetmeksizin gönüllü birlikteliğin savunucusudur. Toplumsal demokrasinin temel savunucusu olup toplumun temel parçası olan sağlık sisteminin demokratikleşmesinin öncülüğünü yapar.

